

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Censuris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijs, 1609

Vers. Seu præstantes eis auxilium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61365)

Verf. Seu præstantes eis auxilium.

S V M M A.

- 1 *Auxilium quodnam sit.*
- 2 *Auxilium multis modis præstari potest.*
- 3 *Auxilium ferentes iis, qui in Cardinalem delictum aliquod ex dictis committere uolunt, in excommunicationem incurrunt, quæ excommunicatione, quousque pateat, declaratur.*
- 4 *Auxilium præstantes iis, qui delictum aliquod in Cardinales committere uolunt, quando in excommunicationem non incurrunt.*

In hac parte refertur alia causa, quam obrem in excommunicationem hanc quis incidat, quæ est, ubi quis auxilium fert iis, qui prædicta, vel aliquid prædictorum in Cardinales committunt, scilicet qui auxiliū fert, aut ad ipsos interficiendos, aut mutilandos, aut percutiendos, aut capiendos, vel ad aliquid aliud supradictorum. Quam rem ut dilucidiorrem habeamus, præmittendum prius est, auxilium ferre in quibus consistat, quatenus ad rem nostram pertinet.

- 1 *Auxilium igitur ¶ est adiuumentum ope, ac re alicui præstitum. Dixi autem ope, ac re, quo ostendatur, qui uerbis iuant, non contineri sub hac clausula de auxilio, sed sub alia de consilio, & fauore.*

ut probatur in l. in furti actione. §. ope. ff. de furt. & l. sape. in fine. ff. de verb. sign.

- 2 *Item ope ac rebus ¶ multis modis auxilium præstari posse sciendum est, ut pote si sciens arma dedit ad Cardinalem offendendum, si sciens dedit venenum ei qui Cardinalem interficere veneno uolebat. argumen. l. 1. ff. de fidei. Item si sciens pecuniam subministravit, quo arma emeret, vel aggressoribus daret. argument. l. si sciens. ff. de parricid. atque sic sentit Glo. in capitu. mulieres. §. fin. de sentent. excommun. & sequitur Soc. ibid. numer. 50. quæst. 11. sentit hoc et Nauarr. in Man. capitu. 27. numer. 78. versic. Sexta declaratio. Qui itidem homines, & satellites ad id accommodauit. Qui funes, manicasque ferreas ad ipsum constringendum dedit, & ad eum custodiendum carcerem concessit. Ad summam, vel subministrat quis instrumenta ad prædicta delicta in Cardinales committenda, vel homines, qui ipsi opem ad id ferant, vel pecuniam, quibus omnia hæc parentur, opem ferre hic dicitur.*

At quid si socius eius fiat, an auxilium hic ferre dicitur? Nauarr. in Man. capit. 27. numer. 67. versic. Septima, in fine, id sentisse videtur. Ego autem sic distinguendum censeo. Aut hic iuit cum eo, qui tale delictum committere uoluit, & etiam adiuuit, vel vulnerando, vel capiendo, vel aliquid

T hu.

huiusmodi agendo, & in hoc casu tanquam principalem hunc in excommunicationem incidere censeo. Aut iuit quidem, sed solum suam presentiam prestitit, nihil autem preterea fecit, sed erat illi paratus ad opem ferendum, si res id postulasset, & in hoc casu auxilium hunc ferre censeo. arg. eorum, quæ dixit Bart. in l. qui seruo. §. si duo. ff. de furt. & nos alibi in hoc opere. His præmissis, iam regulam ponamus.

3. In excommunicationem hanc incipitur incidunt, qui auxilium ius ferunt, qui in Cardinalem aliquid ex prædictis committere uolunt, ut habetur in versu.

Hæc autem regula, & excommunicationis locum habet, quacumque ratione auxilium feratur, multis enim modis ferri potest, ut præmissimus, & Bulla de modo ferendi non distinguit, ergo nec nos distinguere debemus. arg. l. de pretio. ff. de publ. in rem act.

Postremo afficit excommunicationis hæc in omnibus casibus, quos in prioribus regulis posuimus.

Excipiuntur tamen quidam casus, in quibus in excommunicationem hanc quis non incidit, &

4. Primum, ubi quis huius rei inscius hæc prestitit, ut pote vel arma, vel socios, vel pecuniam, nam in excommunicationem hanc non incidet. arg. cap. Apostolicæ. de cler. excomm. in. & c. si. de con-

stit. lib. 6.

Secundo excipitur etiam, ubi ad delictum sciens prædicta accommodauit, sed ignorans tamen contra Cardinalem tale delictum parari, nam qui percussit clericum, quem laicum esse existimabat, in excommunicationem non incidit, ut habetur in cap. si vero quis. de sentent. excomm. ergo idem & hic ob eandem rationem arg. ca. cum dilecta. de confir. uti. vel inutil. & l. illud. ff. ad leg. Aquil.

Tertio excipitur, ubi et si auxilium prestitit, nihil tamen deinceps actum est, nam nec ij, qui delictum illud committere uolebant, incidunt, ergo multo minus qui auxilium eis tulerunt, etenim nec furti tenetur, qui opem tulit, nisi factum secutum sit, ut habetur in l. si quis uxori. §. neq. verbo. ff. de furt. & in leg. quisseruo. ff. eod. & habetur in l. sape. in fine. de verb. sign. atque sic dixit in re nostra Martinus Alfonso de Viuald. in Candelabro. part. 2. in explanatione Bullæ Conz. Dominici. cal. 11. nu. 89. & Jacobo de Grassi. ibid. libr. 4. decis. cal. consc. nu. 103.

Postremo excipitur, ubi post delictum factum quis ipsis operem tulit: Bulla enim loquitur de iis, qui operem ferunt ad delictum committendum, ergo non de iis, qui post delictum commissum, inclusio enim unius alterius exclusio est. arg. c. nonne. de præsum. & l. cum

cum prator. ff. de iud. Sed iam ad alia transeamus.

Versi. Consilium.

S V M M A.

- 1 Consilium præstare quid sit.
- 2 Consilium dare quot modis contingat.
- 3 Consilium dans, ut quis Cardinalem interficiat, in excommunicationem incidit, quæ excommunicatio quousque patet, declaratur.
- 4 Consilium renocans, quod dederat, ut Cardinalis offenderetur, quando præstet, ac liberet a pena.

In hac parte refertur alia causa, quam obrem in excommunicationem hanc quis incidit, quæ est, ubi consulit, ut quis Cardinalem aut interficiat, aut mutilet, aut aliud quid agat ex prædictis an tea. Quam rem, ut faciliorem habeamus, præmittendum est, quid sit consilium præstare, & quot modis in hoc contingat consilium præstari.

- 1 Quoad primum igitur consilium præstare nihil aliud est, quod ad rem nostram pertinet, quam suadere, monere, instigare, suggerere, ut aliquid ex prædictis contra Cardinalem quis molatur, vel qua ratione, & modo fiat, sic enim de consulente ut furtum quis faciat, inquit In recusat. in l. in fur. si. consilium autem. ff. de fur. sic

de consulente, ut quis in clericum manus iniiciat, dixit Mar. Socii. Sen. in c. petuenit. num. 51. versicu. Duodecimo. de sentent. excomm. & Syl. in verb. Excommunicatio. 6. num. 5. versic. Quartum, ibi. Sed tamen verba talia fuerunt, & Nauarr. in Man. cap. 27. nu. 78. versic. Sexta declaratio. Hoc igitur est consilium dare.

- 2 Quoad secundum & duobus modis contingit consilium dari. Primum, ut delictum aliquod ex prædictis committatur. Deinde docendo modum, quo possit illud committi vel facile, uel sine periculo. In his igitur duobus modis consilium præstari potest. His præmissis, iam regulam ponamus.

- 1 In excommunicationem hanc igitur incidit & qui consilium præstet, ut Cardinalis interficiatur, mutiletur, & ut aliquid aliud ex prædictis in ipsum fiat, ut habetur in versic. proposito, iuncto initio Capituli.

Quæ excommunicatio afficit, cuiuscunque rei gratia consilium præstet, vel ut delictum committatur, uel de modo, quo committatur, nam Bulla simpliciter loquitur, nec distinguit, ergo nec nos distinguere debemus. arg. l. de pretio. ff. de publ. in rem act. Quis item afficit excommunicatio hæc, vel indirecte quis consuluerit aliquid contra Cardinalem, ut pote sciebat in quadam turri esse Cardinalem, & ob eam rem ut interficeretur, iussit, ut bombardat.